

STRATEGIJA RAZVOJA
MESTNE KNJIŽNICE GROSUPLJE

2023–2028

Grosuplje, 2023

KAZALO

1. OSNOVNI PODATKI O KNJIŽNICI.....	3
2. POSLANSTVO, VIZIJA, VREDNOTE, NAČELA.....	3
3. UVOD V STRATEGIJO	4
4. POVZETEK STRATEŠKIH PODROČIJ	6
5. STRATEŠKA PODROČJA IN CILJI 2023–2028.....	10
5.1 Upravljanje knjižnične zbirke	10
5.2 Bralna kultura ter bralna in informacijska pismenost.....	11
5.3 Domoznanska dejavnost.....	13
5.4 Knjižnična mreža organizacijskih enot in investicije.....	15
5.5 Kompetence zaposlenih	17
6. ZAKONODAJA IN STROKOVNE PODLAGE STRATEGIJE	19

1. OSNOVNI PODATKI O KNJIŽNICI

Mestna knjižnica Grosuplje je osrednja knjižnica za območje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje. Veljavni status in obseg delovanja opredeljuje Odlok o ustanovitvi Mestne knjižnice Grosuplje (Ur. l. RS, št. 13/04, 39/07, 66/08).

Podrobnejša organizacija Mestne knjižnice Grosuplje po ustanovitvenem aktu:

- Osrednja knjižnica Grosuplje,
- Enota Ivančna Gorica,
- Enota Dobrepolje in
- izposojevališča: Krka, Stična, Šentvid pri Stični, Višnja Gora.

Dejavnost se izvaja za območje 42.803 prebivalcev po podatkih Statističnega urada na dan 1. 1. 2023.

Knjižnična dejavnost je javna služba, ki se financira iz javnih sredstev občin ustanoviteljic. Vsaka občina krije stroške dejavnosti za svoje območje. Preko projektnih razpisov Ministrstvo za kulturo sofinancira nakup knjižničnega gradiva in informacijske tehnologije.

Knjižnica tudi sama pridobi nejavne prihodke za opravljanje javne službe od članarin in zamudnin ter sponzorjev, donatorjev in iz prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu. Na dan 1. 1. 2023 je bilo v knjižnici za vse tri občine skupaj 20 zaposlenih delavcev.

2. POSLANSTVO, VIZIJA, VREDNOTE, NAČELA

Poslanstvo

Poslanstvo knjižnice uveljavlja vrednote razvoja, obveščenosti, izobraženosti, kulture ter družbene povezanosti. Kot nosilka programa javne službe s knjižnično zbirko in storitvami vpliva na kakovost življenja posameznika in lokalne skupnosti. Prispeva k razvoju znanja in kulture, širjenju demokratičnega odločanja, spodbujanju uporabe knjižnice, razvoju bralne kulture in informacijske pismenosti, socialni vključenosti, sodeluje pri uresničevanju razvojnih družbenih ciljev na lokalni in tudi državni ravni ter pri tem izhaja iz potreb in izzivov lokalne skupnosti.

Vizija

Mestna knjižnica Grosuplje ima optimalne pogoje za delovanje in racionalno mrežo krajevnih knjižnic (tudi mobilne), da povezuje posameznika s svetom znanja, informacij in splošne kulture ter ga podpira pri njegovem osebnem razvoju, s čimer prispeva h kakovosti bivanja svoje lokalne skupnosti ter krepi njeno identiteto.

Vrednote

Naše storitve so strokovne, delamo v medsebojnem zaupanju s poslušom do vsakega posameznega obiskovalca. Zaposleni ustvarjamo skupno podobo knjižnice kot kulturnega, izobraževalnega, informacijskega in socialnega središča lokalne skupnosti.

Načela

Tako pri določanju ciljev kot pri njihovem udejanjanju je naša zaveza, da bomo z vsemi viri in potenciali, strokovnimi znanji in izkušnjami iz svojega dosedanjega delovanja in tradicije vestno sledili svojemu osnovnemu poslanstvu po načelu enakega dostopa do znanja, duhovnih dobrin, kulture in informacij glede na potrebe lokalne skupnosti.

3. UVOD V STRATEGIJO

V strateška razmišljanja so bili vključeni vsi strokovni delavci. Pri določanju strateških področij in ciljev smo se oprli na nacionalno Strategijo razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022–2027 ter na Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice za obdobje 2018–2028, ki v ospredje postavljajo proaktivno knjižnico v luči izvajanja knjižničnih vlog oz. nalog, kot jih določa Zakon o knjižničarstvu, ter izvedli analizo zunanjega in notranjega okolja.

Z analizo zunanjega okolja smo pridobili demografsko podobo naših lokalnih skupnosti ter trende razvoja v njihovih strateških dokumentih. V anketi, ki smo jo izvedli med poletjem leta 2021, je bila knjižnica s svojimi storitvami med občani vseh generacij na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje dobro poznana kot vstopno mesto do bogate in raznovrstne zakladnice znanja in ustvarjalnih dosežkov človeštva. Hkrati je občanom pomembna tudi kot varno in ustvarjalno stičišče, kjer se učijo, srečujejo, se predstavijo s svojo ustvarjalnostjo, je prostor sprostitve in navdiha. Že sam obstoj knjižnice v skupnosti ima posebno vrednost za prebivalce, saj vedo, da jo lahko kadarkoli uporabljajo.

Knjige, branje, knjižnica in njene storitve so dolgotrajna naložba za lokalno skupnost. Veseli nas, da se tega pomena zavedajo tudi vse naše občine ustanoviteljice, ki so nosilke naziva »Branju prijazna občina«.

Z analizo notranjega okolja smo zbrali podatke o trenutnem stanju knjižnice, njeni organiziranosti, dostopnosti lokacij, prostorskih in kadrovskih pogojev, knjižnični zbirki, uporabi knjižnice, o povezavah z ostalimi deležniki v občinah ter oceno stopnje doseganja ciljev predhodnega strateškega načrta. Ugotovili smo, da smo dosegli cilj pri temeljni

zalogi knjižnične zbirke, izboljšali informacijsko in komunikacijsko tehnologijo, kar je knjižnici omogočalo, da se je v času koronavirusa lahko odzvala na povečane potrebe storitev na daljavo, kot so izposoja elektronskih in zvočnih knjig, vpis novih članov na daljavo, izvedba virtualnih dogodkov za otroke in odrasle. Povečali smo odprtost in izboljšali kadrovske ter prostorske pogoje, izziv je gradnja nove knjižnice v Ivančni Gorici in optimizacija mreže izposojevališč.

Po podatkih, ki jih vsako leto zbira in objavi Narodna in univerzitetna knjižnica, se Mestna knjižnica Grosuplje po številu članov, obiskovalcev in izposoji uvršča med najbolj obiskane splošne knjižnice v državi.

Da bi knjižnica na svojem območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje s svojo razvejano dejavnostjo v novem strateškem obdobju lahko čim bolj pripomogla k dobrobiti in razvoju posameznikov, občine in tudi širše skupnosti, smo izvedli anketo med občani in uporabniki knjižnice ter ugotovili stopnjo zadovoljstva s knjižničnim prostorom, opremljenostjo ter z njihovo osebno izkušnjo pri uporabi knjižničnih storitev.

Naša pozornost je v strateškem načrtu usmerjena tudi na vključevanje in uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja (CTR), ki jih v skladu z Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in Strategijo razvoja Slovenije 2030 knjižnica podpira in uresničujejo s svojimi storitvami, ki spodbujajo znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo, kulturo in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete, učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve, zdravo in aktivno življenje, dostojno življenje za vse, vključujoč trg dela in kakovostna delovna mesta.

Na osnovi opravljenih analiz razvojne vloge knjižnice v naslednjem strateškem obdobju temeljijo na poslanstvu splošne knjižnice in njene vloge v spreminjajočih se potrebah, vrednotah in življenjskemu stilu sodobnih generacij ter so odgovor številnim tehnološkim izzivom. Ob tem upoštevamo tradicijo delovanja in strokovne izkušnje. So odgovor na prepoznane potrebe in pričakovanja uporabnikov in lokalne skupnosti ter sledijo aktualnim strokovnim priporočilom in standardom. Posebej pa bomo aktivnosti v načrtovanem strateškem obdobju posvečali naslednjim nalogam: razvoju predbralne pismenosti, bralni kulturi in bralni pismenosti otrok, mladostnikov in odraslih, informacijski in računalniški pismenosti, domoznanski dejavnosti, spodbujali povezovanja ter sodelovalno kulturo ter ustvarjalnost v lokalni skupnosti.

4. POVZETEK STRATEŠKIH PODROČIJ

Strategija podpira nabor petih prednostnih strateških področij, ki so zasnovana na način, da zagotavljajo stalne posodobitve kot odziv na potrebe uporabnikov in obiskovalcev knjižnice. Strategijo bomo redno pregledovali in glede na spremenjene okoliščine po potrebi usklajevali.

Strateško področje 1	Cilji	Aktivnosti/nosilci
<p>Upravljanje knjižnične zbirke</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="504 533 941 869">1. Zagotavljati optimalno zbirko knjižničnega gradiva v klasični in elektronski obliki, ki je prilagojena ugotovljenim potrebam okolja posamezne knjižnice. Zagotavljati število prirasta novega gradiva glede na strokovna priporočila. <li data-bbox="504 1077 941 1111">2. Ohranjati aktualnost zbirke. 	<p data-bbox="954 533 1388 1043">Redno vzdrževati pregled nad zbirko gradiva v posamezni knjižnici ter spremljati potrebe in interese uporabnikov pri izposoji in njihova povpraševanja po gradivu posredovati službi za nabavo, da se v skladu s finančnimi možnostmi in dostopnostjo gradiva na trgu zbirka dopolni. Dogovori direktorice s financerji v okviru letnih finančnih načrtov nakupa in prijave na razpis za nakup knjižničnega gradiva na Ministrstvo za kulturo.</p> <p data-bbox="954 1077 1388 1485">Redno vrednotenje celotne knjižnične zbirke glede na aktualnost po vsebini in številu enot gradiva po strokovnih področjih ter v skladu z navodili NUK-a izvajati letni odpis vsebinsko zastarelega in poškodovanega gradiva, ki ga v sodelovanju z oddelkom za izposajo vodi delovna skupina iz izposoje in nabave po sprejetih navodilih.</p>

Strateško področje 2	Cilji	Aktivnosti/nosilci
Bralna kultura ter bralna in informacijska pismenost	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povezovanje z ustanovami in društvi v okolju na osnovi programa. 2. Izvajanje projektov bralne kulture ter bralne in informacijske pismenosti v knjižnici in na digitalnih medijih za vse generacije na osnovi programa. 3. Knjižnica kot soustvarjalka kulturnega življenja v lokalni skupnosti. 	<p>Pregled in analiza obstoječih storitev za predbralno obdobje, osnovnošolce, mladino in odrasle, ki ga pripravijo vodje enot in izvajalci posameznih dejavnosti v sodelovanju z direktorico.</p> <p>Pregled obstoječih aktivnosti in njihova evalvacija. Nadaljevanje z obstoječimi ali njihova nadgradnja. Razvoj novih oblik dejavnosti in dogodkov za ugotovljene potrebe. Aktivnosti izvedejo vodje enot in izvajalci aktivnosti.</p> <p>V skladu s poslanstvom in potrebami ter željami prebivalcev knjižnica samostojno ali v sodelovanju z različnimi deležniki organizira kulturne dogodke.</p>

Strateško področje 3	Cilji	Aktivnosti/nosilci
Domoznanska dejavnost	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bibliografska obdelava domoznanskega gradiva. 2. Digitalizacija domoznanskih vsebin. 3. Spodbujanje spoznavanja in promocija lokalnega okolja. 4. Sprejeti strokovne smernice spletnega biografskega leksikona. 	<p>Pridobitev licence za obdelavo gradiva z domoznanskimi vsebinami.</p> <p>Izbor domoznanskega gradiva, digitalizacija in umestitev na domoznanske portale.</p> <p>Izvedba domoznanskih dogodkov za otroke, mladino in odrasle na izbrane teme. Povezovanje z ustanovami, društvi in posamezniki pri izvedbi dogodkov.</p> <p>Izdelati kriterije in metodologijo v skladu z definicijo domoznanstva in pridobiti tehnološko podporo. Vsebino pripravijo bibliotekarji v sodelovanju in s podporo IKT strokovnjaka in direktorice.</p> <p>Izdelava avtorskih bibliografij in vnos v platformo.</p>

Strateško področje 4	Cilji	Aktivnosti/nosilci
<p>Knjižnična mreža organizacijskih enot Mestne knjižnice Grosuplje in investicije</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gradnja knjižničnih prostorov v novo zgrajenem Kulturno upravnem centru Ivančna Gorica 2. Ustanovitev samostojne knjižnice Ivančna Gorica 3. Ponudba knjižničnih storitev izven zidov knjižnice z dostavo/bibliokombijem/premičnimi zbirkami/paketnikom za občane, ki so oddaljeni več kot 4 km od krajevne knjižnice. Storitve bi služila za vse tri občine. 4. Ureditev večnamenskega prostora v pritličju Koščakove hiše v »makerspace«. 5. Sanacija fasade Koščakove hiše in sistema aktivne požarne zaščite knjižnice v Grosupljem 	<p>Aktivno sodelovanje z občino, arhitekti in izvajalci pri postopkih gradnje knjižnice in načrtovanju notranje opreme. Analiza dostopnosti knjižničnih storitev v občini in realizacija potrebnih sprememb.</p> <p>Sodelovanje Mestne knjižnice Grosuplje z občino Ivančna Gorica pri pripravi dokumentacije za ustanovitev samostojne knjižnice. Prilagoditev in sprememba kadrovskega načrta in razmejitev poslovodskih dejavnosti in finančnih sredstev.</p> <p>Analiza dostopnosti v celotnem gravitacijskem območju in določiti optimalno mrežo.</p> <p>V sodelovanju z ustanoviteljicami načrtovati nakup bibliokombija/paketnika. Pridobiti finančna sredstva na projektnih razpisih Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nakupa.</p> <p>V sodelovanju z arhitekti knjižnice preurediti kavarno v večnamenski prostor za delavnice in ustvarjalnice za vse generacije.</p> <p>Pridobiti ponudbe za izvedbo del in načrtovati ter pridobiti finančna sredstva za izvedbo.</p>

Strateško področje 5	Cilji	Aktivnosti/nosilci
Kompetence zaposlenih	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="507 353 938 658">1. knjižničarji se prilagajajo potrebam uporabnikov in spodbujajo branje za intelektualni, čustveni, estetski in jezikovni razvoj ter za sprostitev vseh generacij. Knjižnica je središče skupnosti in posrednica znanja. <li data-bbox="507 698 938 900">2. Pridobivanje znanja o lastnih informacijskih potrebah pri iskanju in vrednotenju virov ter uporabi IKT. Podpora prebivalcem pri učenju in izobraževanju. 	<p data-bbox="963 353 1385 622">Delovna skupina in direktorica pregledajo, analizirajo obstoječ način izobraževanja zaposlenih in pripravijo nabor usposabljanj zaposlenih glede na potrebne kompetence delovnih področij.</p> <p data-bbox="963 698 1385 900">Tehnološko izobraževanje strokovnih delavcev, da bodo usposobljeni za pomoč uporabnikom in tistim, ki jim tehnologija manj ustreza, a njena znanja potrebujejo.</p>

5. STRATEŠKA PODROČJA IN CILJI 2023–2028

5.1 Upravljanje knjižnične zbirke

Knjižnična zbirka je temeljni pogoj za uresničevanje poslanstva knjižnice. Vsebina zbirke mora odražati kulturo lokalne skupnosti in razvoj družbe, tekoča dogajanja ter pretekle dosežke človekove ustvarjalnosti. Sestavlja jo raznovrstno gradivo v različnih oblikah in ustreznem številu, da zadovolji želje in potrebe prebivalcev lokalne skupnosti. Zbirko je treba stalno posodabljati, kar zahteva neprestan dotok novega gradiva in odpis starega, da je vsebina zanesljiva in za lokalno skupnost veljavna. V Mestni knjižnici Grosuplje imamo sprejet Dokument o upravljanju knjižnične zbirke, ki opredeljuje temeljne elemente, po katerih knjižnica sistematično, permanentno in racionalno izgrajuje, razvija in vzdržuje knjižnično zbirko v skladu s poslanstvom in vizijo knjižnice, s čimer zagotavlja strokovno in enotno politiko upravljanja knjižnične zbirke na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Uporabniki knjižnice, prebivalci vseh treh občin, pa z enotno izkaznico dostopajo do vseh knjižnic na našem območju.

CILJI

Cilj 1: Zagotavljati prirast novega gradiva v skladu s strokovnimi priporočili in vzdrževati optimalno zbirko knjižničnega gradiva v klasični in elektronski obliki, ki je prilagojena potrebam okolja posamezne knjižnice.

Aktivnosti:

- Redno vzdrževati pregled nad zbirko gradiva v posamezni knjižnici ter ažurno spremljati potrebe uporabnikov pri izposoji in njihova povpraševanja sporočiti službi za nabavo, da se v skladu s finančnimi možnostmi in dostopnostjo na trgu zbirka dopolni.
- Dogovori direktorice s financerji v okviru letnih finančnih načrtov za nakup novega knjižničnega gradiva in prijava na razpis Ministrstva za kulturo.

Nosilci: direktorica, vodje enot in nabave, strokovni delavci na izposoji in obdelavi gradiva.

Kazalniki:

- število izvodov izposojenega gradiva v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- število obiskov zaradi izposoje v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- število članov knjižnice v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- število izposoj novega gradiva,
- stopnja zadovoljstva uporabnikov z razpoložljivim gradivom.

Cilj 2: Ohranjati aktualnost zbirke.

Aktivnosti:

- Redno vrednotenje celotne knjižnične zbirke glede na aktualnost po vsebini in številu enot gradiva po strokovnih področjih ter
- v skladu z navodili NUK-a in internih navodilih knjižnice izvajati redni odpis vsebinsko zastarelega in poškodovanega gradiva.

Nosilci ukrepa: delovna skupina za odpis gradiva v sodelovanju z oddelkom za nabavo in izposajo.

Kazalnika:

- obrat knjižnične zbirke in
- delež obiskovalcev, ki so zadovoljni z aktualno knjižnično zbirko.

5.2 Bralna kultura ter bralna in informacijska pismenost

V današnjem času smo zaradi naglega razvoja tehnologije in njene vsakodnevne uporabe priča velikim in pospešenim družbenim spremembam in načinom življenja na vseh področjih, od pridobivanja znanja, komunikacije, prostega časa do bralnih navad in uporabe knjig. Raziskave strokovnjakov pa kažejo, da je v vseh obdobjih življenja pomanjkanje veččin dobre bralne sposobnosti ovira za dostop do različnih podatkov in znanja. Zato je naša naloga spodbujanje branja otrok, mladine in odraslih za intelektualni, estetski, čustveni, socialni in jezikovni razvoj, za kakovostno preživljanje prostega časa, za sprostitev in navdih.

Podpirali bomo učenje digitalnih veščin skupinam prebivalcev, ki jim (tehnologija manj ustreza) primanjkuje spretnosti, samozavesti in motivacije na področju informacijske tehnologije ter digitalnim domorodcem omogočali nadgraditev njihovega znanja s področja zaščite zasebnosti, avtorskih pravic, intelektualne lastnine in še posebej jih spodbujali k branju knjig, ki prinašajo izkušnje, čustvovanja in modrosti človeštva ter spodbujajo domišljijo in ustvarjalnost.

CILJI

Cilj 1: Povezovanje z ustanovami in društvi pri spodbujanju bralne kulture na osnovi skupnih programov.

Aktivnosti:

Analiza obstoječih storitev za predbralno obdobje, osnovnošolce, mladino in odrasle, ki jih izvajamo v sodelovanju z ustanovami in društvi v svojem okolju ter priprava koledarja dogodkov in vsebin.

Nosilci ukrepa: direktorica, vodje enot in izvajalci posameznih storitev v sodelovanju z nosilci programov v šolah, vrtcih, društvih ter njihova vodstva.

Kazalniki:

- število izvedenih dejavnosti po letnem programu v sodelovanju s šolami, vrtci, zdravstvenimi domovi, domovi za starejše in ostalimi ustanovami in organizacijami ter skupinami s posebnimi potrebami (Novi paradoks, Želva, Sonček, Prizma ...),
- delež članov otrok, mladine, odraslih,
- število obiskov dogodkov,
- delež vzgojiteljev, učiteljev, mentorjev, ki so izrazili zadovoljstvo s takim načinom dela.

Cilj 2: Izvajanje projektov bralne kulture ter bralne in informacijske pismenosti za vse generacije v prostorih knjižnice in na spletu.

Aktivnosti:

Pregled in evalvacija obstoječih dejavnosti, po ugotovitvah nadaljevanje ali nadgradnja. Razvoj novih oblik dejavnosti in dogodkov za ugotovljene potrebe občanov.

Nosilci ukrepa: vodje enot, izvajalci posameznih aktivnosti.

Kazalniki:

- število izvedenih projektov bralne kulture ter bralne in informacijske pismenosti za otroke, mladino in odrasle,
- delež članstva po starostnih strukturah,
- število udeležencev po vrstah dogodka,
- število obiskov namenskega segmenta spletnega mesta.

Cilj 3: Knjižnica soustvarjalka kulturnega življenja v lokalni skupnosti.

Aktivnosti:

V skladu s poslanstvom splošne knjižnice ter potrebami in željami prebivalcev v svojem okolju knjižnica sama ali v sodelovanju z različnimi deležniki organizira kulturne dogodke.

Nosilci ukrepa: direktorica, vodje enot, izvajalci aktivnosti, ustanove in društva.

Kazalniki:

- število dogodkov,
- število udeležencev,

- število udeležencev, ki so bili zadovoljni s posamezno vrsto dogodkov,
- število novo vpisanih članov po udeležbi na dogodku.

5.3 Domoznanska dejavnost

Domoznanska dejavnost predstavlja proces zbiranja, bibliografske obdelave, hranjenja, vzdrževanja ter posredovanja gradiva o naših krajih in ljudeh skozi čas. Splošnim knjižnicam jo kot posebno nalogo določa Zakon o knjižničarstvu. Namenjena je razumevanju, raziskovanju in gradnji lokalne identitete ter hkrati spodbuja zanimanje za lokalno okolje.

CILJI

Cilj 1: Bibliografska obdelava domoznanskega gradiva.

Aktivnosti:

Pridobitev licence za obdelavo gradiva z domoznanskimi vsebinami.

Nosilci ukrepa: direktorica, bibliotekar katalogizator.

Kazalniki:

- pridobljena licenca za Cobiss,
- število vnosov domoznanskih gradiv v Cobiss,
- število izposoj domoznanskega gradiva.

Cilj 2: Digitalizacija domoznanskih vsebin.

Aktivnosti:

Izbrati domoznansko gradivo za digitalizacijo in ga umestiti na domoznanske portale.

Nosilci ukrepa: katalogizator – obdelovalec domoznanskih vsebin.

Kazalniki:

- število digitaliziranih vsebin,
- število prenosov na domoznanske portale,
- število ogledov in uporabe domoznanskega gradiva v elektronski obliki.

Cilj 3: Spodbujanje spoznavanja in promocija lokalnega okolja.

Aktivnosti:

Izvedba domoznanskih dogodkov za otroke, mladino, odrasle na izbrane teme.

Nosilci ukrepa: vodje enot, strokovni delavci kot izvajalci aktivnosti v sodelovanju s posamezniki, ustanovami, društvi.

Kazalnika:

- število domoznanskih prireditev in razstav,

- število udeležencev.

Cilj 4: Sprejeti strokovne smernice spletnega bibliografskega leksikona za območje občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje.

Aktivnosti:

Izdelati kriterije in metodologijo v skladu z definicijo domoznanstva. Izdelava avtorskih bibliografij in vnos v platformo.

Nosilci ukrepa: delovna skupina v sodelovanju z direktorico.

Kazalnik: število bibliografskih zapisov.

5.4 Knjižnična mreža organizacijskih enot in investicije

Po ustanovitvenem aktu knjižnično mrežo Mestne knjižnice Grosuplje sestavljajo tri krajevne knjižnice v občinskih središčih občin ustanoviteljic: Osrednja knjižnica Grosuplje, Enota Ivančna Gorica ter Enota Dobropolje. Občina Ivančna Gorica ima zaradi tradicije v preteklosti še štiri izposojevališča: v Stični, Šentvidu, na Krki in v Višnji Gori. V osrednji knjižnici v Grosupljem se v okviru skupnih nalog izvaja nabava gradiva, materialov in storitev, medknjižnična izposoja, vodenje in upravljanje zavoda, v ostalih knjižnicah se izvaja neposredno delo z uporabniki. Ta način organiziranosti je racionalen in omogoča učinkovito odzivnost na potrebe okolja, v katerem posamezna enota deluje. Glede na potrebe prebivalcev sodobnega časa in v okviru finančnih možnosti je potrebno obstoječo mrežo izposojevališč (v Stični, Šentvidu, na Krki in v Višnji Gori) reorganizirati in zagotoviti knjižnične storitve v Zagradcu, Strugah in v ostalih oddaljenih in razpršenih naseljih s krajevno ali mobilno knjižnico, ki ne omogoča le knjig, temveč tudi dostop do tehnologije in povezave s skupnostjo (gradivo za branje, delavnice, računalnike, delovni prostor za sodelovanje).

Knjižnične zgradbe in oprema imajo pomembno vlogo pri ponudbi knjižničnih storitev, zato se morajo redno vzdrževati in obnavljati ter prilagajati novim in spremenjenim storitvam.

CILJI

Cilj 1: Gradnja knjižničnih prostorov v novo zgrajenem Kulturno upravnem centru Ivančna Gorica

Aktivnosti:

Aktivno sodelovanje z občino, arhitekti in izvajalci pri postopkih gradnje knjižnice in načrtovanju notranje opreme. Analiza dostopnosti knjižničnih storitev v občini in realizacija potrebnih sprememb.

Nosilci ukrepa: direktorica, vodja enote Ivančna Gorica s sodelavci, arhitekti, predstavniki občine Ivančna Gorica, izvajalci del.

Kazalnika:

- nova knjižnica v Ivančni Gorici,
- optimizirana knjižnična mreža.

Cilj 2: Ustanovitev samostojne knjižnice Ivančna Gorica

Aktivnost:

Sodelovanje Mestne knjižnice Grosuplje z občino Ivančna Gorica pri pripravi dokumentacije za ustanovitev samostojne knjižnice. Prilagoditev in sprememba kadrovskega načrta in razmejitev poslovodskih dejavnosti in finančnih sredstev.

Nosilci ukrepa: direktorica, vodja enote Ivančna Gorica s sodelavci, predstavniki občine Ivančna Gorica, zunanji izvajalci (IKT in računovodstvo)

Kazalnik:

- samostojni javni zavod – Knjižnica Ivančna Gorica

Cilj 3: Ponudba knjižničnih storitev izven zidov knjižnice z dostavo/bibliokombijem/premičnimi zbirkami/paketnikom za občane, ki so oddaljeni več kot 4 km od krajevne knjižnice. Storitve bi služile za vse tri občine.

Aktivnosti:

Analiza dostopnosti knjižničnih storitev v celotnem gravitacijskem območju Mestne knjižnice Grosuplje in priprava načrta optimalne mreže glede na finančne zmožnosti.

V sodelovanju z občinami ustanoviteljicami načrtovati nakup bibliokombija/paketnika, ki bo služil ljudem na oddaljenih in razpršenih območjih vseh treh občin, ki ne morejo zlahka dostopati do knjižnice.

Pridobiti finančna sredstva za sofinanciranje nakupa bibliokombija/paketnika na projektih razpisih.

Nosilci ukrepa: direktorica, občine, vodje enot.

Kazalnika:

- izdelan načrt za dostavo gradiva po celotnem območju delovanja,
- realiziran nakup tehnične opreme in vozila (paketnik, bibliokombi ...).

Cilj 4: Ureditev večnamenskega prostora v pritličju Koščakove hiše v »makerspace«.

Aktivnosti:

V sodelovanju z arhitekti knjižnice preurediti kavarno v večnamenski prostor za delavnice ter ustvarjalnice za vse generacije.

Nosilci ukrepa: direktorica in zaposleni v sodelovanju z arhitektko notranje opreme knjižnice.

Kazalnik:

- preurejen prostor.

Cilj 5: Sanacija fasade Koščakove hiše in sistema aktivne požarne zaščite knjižnice v Grosupljem.

Aktivnosti:

Pridobiti ponudbe za izvedbo del in načrtovati ter pridobiti finančna sredstva za izvedbo.

Kazalnika:

- izvedena sanacija fasade Koščakove hiše,
- zamenjan sistem aktivne požarne zaščite v knjižnici v Grosupljem.

5.5 Kompetence zaposlenih

Kakovost knjižničnih storitev je pogojena s strokovnim znanjem, profesionalno komunikacijo in z odgovornostjo do delovnega področja. Poleg znanj, ki jih zaposleni pridobijo pri zunanjih institucijah, je pomemben prenos znanj znotraj organizacije. Za knjižničnega delavca so pomembne še naslednje kompetence: splošna razgledanost in obveščenost; samoiniciativnost in inovativnost, skrb za lasten strokovni razvoj, pozitiven odnos do obiskovalcev in sodelavcev, obvladovanje težavnih situacij, komunikacijske spretnosti, poznavanje dela z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami.

Zaradi hitrega razvoja informacijske tehnologije je potreba po rednem usposabljanju še nujnejša.

CILJI

Cilj 1: Knjižničarji se prilagajajo potrebam uporabnikov in spodbujajo branje za intelektualni, čustveni, estetski in jezikovni razvoj ter za sprostitev vseh generacij.

Knjižnica je središče skupnosti in posrednica znanja.

Aktivnosti:

Delovna skupina in direktorica pregledata, analizirata obstoječ način izobraževanja in pripravita nabor usposabljanj zaposlenih glede na potrebne kompetence po delovnih

področjih. Pri izobraževanju zaposlenih se knjižnica povezuje s ponudniki izobraževanj v knjižničnem sistemu.

Nosilci ukrepa: direktorica, delovna skupina, strokovni delavci.

Kazalniki:

- število in vrsta usposabljanj pri zunanjih izvajalcih (NUK, IZUM, ZBDS, Združenje splošnih knjižnic, MKL ...),
- število primerov prenosa znanja v prakso za posamezne ciljne skupine obiskovalcev,
- stopnja zadovoljstva udeležencev usposabljanja v knjižnici.

Cilj 2: Pridobivanje znanja o informacijskih potrebah zaposlenih pri iskanju, vrednotenju in uporabi virov ter podpora obiskovalcem pri učenju in izobraževanju.

Aktivnosti:

Usposabljanje zaposlenih za iskanje in vrednotenje virov.

Tehnološko izobraževanje strokovnih delavcev, da bodo usposobljeni za pomoč digitalnim domorodcem in tistim, ki jim tehnologija manj ustreza, a njena znanja potrebujejo.

Nosilci ukrepa: direktorica, vodje enot, delovna skupina, strokovni delavci.

Kazalniki:

- sposobnost oblikovanja iskalnih strategij in uporabe več vrst informacijskih virov,
- sposobnost izbire relevantnih in zanesljivih virov na iskalne potrebe uporabnikov,
- večja samostojnost obiskovalcev pri iskanju informacij,
- stopnja zadovoljstva uporabnikov pri posredovanju informacij.

6. ZAKONODAJA IN STROKOVNE PODLAGE STRATEGIJE

- Zakona o knjižničarstvu (Uradni list, RS, 87/01, 92/15);
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 56/02, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17);
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03);
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti (Uradni list RS, št. 28/2023);
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03);
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS, št. 88/03);
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 105/03, 74/17);
- Odloka o ustanovitvi Mestne knjižnice Grosuplje (Uradni list RS, št. 13/04, 39/07, 66/08);
- Sklep o financiranju Knjižnice Grosuplje, ki so ga podpisali župani dne 16.11.1999, ter Aneks št. 1 k Sklepu o financiranju Mestne knjižnice Grosuplje, ki so ga podpisali župani dne 21.10.2010;
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Mestne knjižnice Grosuplje, 2021;
- Analiza notranjega in zunanjega okolja Mestne knjižnice Grosuplje, 2022;
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018–2028;
- Strategija razvoja Slovenije 2030;
- Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic za obdobje 2022–2027;
- Strategija razvoja Mestne knjižnice Grosuplje za obdobje 2013–2020;
- Lokalni program kulture občine Dobrepolje
- Program kulture občine Grosuplje 2020-2023
- Lokalni program kulture Občine Ivančna Gorica.

Strategijo Mestne knjižnice Grosuplje je dne 07.03.2024 sprejela direktorica na osnovi pozitivnega mnenja Občine Grosuplje z dne 15.2.2024, Občine Ivančna Gorica z dne 15.2.2024 in Občine Dobrepolje z dne 15.2.2024 ter soglasje sveta knjižnice z dne 7.3.2024.